

För dig som går i komvux – eller har gått ut 2010 eller senare

För att kunna antas till en högskoleutbildning måste du ha vissa förkunskaper. Detta kallas behörighet. Behörighet består av grundläggande behörighet och särskild behörighet. Grundläggande behörighet krävs för all högskoleutbildning på grundnivå och kraven är desamma oavsett till vilken utbildning du söker. Den särskilda behörigheten varierar beroende på vilken utbildning du söker till.

Grundläggande behörighet för högskolestudier

För att uppfylla kraven för grundläggande behörighet krävs att du har ett slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning. Det krävs dessutom att du har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng samt att du har lägst betyget Godkänt i Svenska/Svenska som andraspråk A och B, Engelska A och Matematik A.

Särskild behörighet – områdesbehörigheter

Kraven för särskild behörighet anges i områdesbehörigheter. En områdesbehörighet består av behörighetskurser och områdeskurser. Områdeskurser är gymnasiekurser som anses vara särskilt värdefulla för en viss högskoleutbildning. De krävs inte för behörighet, utan utgör en fördjupning eller specialisering som är relevant för den utbildning du vill läsa. Vilken områdesbehörighet som gäller till respektive utbildning hittar du på studera.nu. Lägsta betygskrav är Godkänt om inget annat uttrycks vid respektive utbildning.

Ditt meritvärde

Om du uppfyller kraven för behörighet kommer dina betyg att meritvärderas och ett meritvärde räknas fram. Ditt meritvärde utgörs av det så kallade jämförelsetalet tillsammans med eventuella meritpoäng. Kompletterande betyg kan påverka ditt jämförelsetal. Så här räknas meritvärdet fram:

- Betygen i samtliga kurser som ingår i slutbetyget räknas med.
- Om du har meritpoäng räknas de med i ditt meritvärde (läs mer om meritpoäng nedan).
- Du kan komplettera för behörighet med betyg i kurser som inte ingår i slutbetyget. Betyget räknas med i jämförelsetalet och kan både höja eller sänka meritvärdet.
- Om du kompletterar med kurser för att få meritpoäng räknas inte betyget med i jämförelsetalet
- Du kan även ersätta ett betyg i en kurs som ingår i slutbetyget med ett nytt högre betyg.

Om du söker till fler utbildningar som inte har samma behörighetskrav kan ditt meritvärde bli olika för de olika utbildningarna.

Meritpoäng

Oavsett till vilken utbildning du söker kan du få meritpoäng, max 2,5, för vissa kurser i moderna språk, engelska och matematik. Du kan även få meritpoäng för områdeskurser. För att veta vilka kurser som ger meritpoäng för en viss utbildning måste du veta vilken områdesbehörighet som gäller för just den utbildningen. För att få meritpoäng krävs att du har lägst betyget Godkänt i kursen. Högre betyg ger inte mer poäng. Basårsstudier och studier på folkhögskola kan ge behörighet, men inte meritpoäng.

Meritpoäng för moderna språk – max 1,5 poäng

Språk 1

- Steg 3 ger 0,5 meritpoäng.
- Steg 4 ger 1,0 meritpoäng.
- Steg 5 eller högre ger 1,5 meritpoäng.

Språk 2

- Lägst steg 2 ger 0,5 meritpoäng om sökande redan har 1,0 poäng från Språk 1.

Stegen ger alltid maxpoäng för sin nivå, oberoende av om alla steg framgår av slutbetyget eller inte. Om du får 1,5 meritpoäng för Språk 1 har du alltså uppnått maxpoäng för moderna språk. Med moderna språk menas inte svenska eller svenska som andraspråk, inte heller modersmål/hemspråk eller engelska.

Meritpoäng för engelska – max 1,0 poäng

- Kurs B ger 0,5 meritpoäng.
- Kurs C ger 1,0 meritpoäng*.

* För att få tillgodoräkna sig 1,0 meritpoäng för Engelska C ska inte Engelska B krävas för särskild behörighet. Om Engelska B krävs för särskild behörighet ger Engelska C 0,5 meritpoäng.

Meritpoäng för matematik – max 1,0 poäng

Har du betyg i en kurs som ligger en nivå över behörighetskravet får du 0,5 meritpoäng.

Skiljer det mer än två nivåer mellan behörighetskravet och det betyg du har får du 1,0 meritpoäng.

Exempel: Till en utbildning krävs Matematik C. Du har läst och fått betyg i Matematik E (=två nivåer över C) och får då 1,0 meritpoäng, vilket är maxpoäng för matematik.

Meritpoäng för områdeskurser – max 1,0 poäng

- En områdeskurs som omfattar minst 100 poäng ger 0,5 meritpoäng.
- En områdeskurs på 50 poäng ger 0,25 poäng.

För att få 1,0 meritpoäng krävs antingen:

- två kurser om 100 gymnasiepoäng eller
- en kurs om 100 gymnasiepoäng + två kurser om 50 gymnasiepoäng.

Så här räknar du ut ditt jämförelsetal

1. Först ges dina betyg dessa siffervärden:

Icke godkänt: 0

Godkänt: 10

Väl godkänt: 15

Mycket väl godkänt: 20

2. Siffervärdet för varje betyg multipliceras sedan med kursens omfattning i poäng. Exempelvis Väl godkänt i en kurs som omfattar 100 gymnasiepoäng ger $15 \times 100 = 1\,500$. På detta sätt räknas betygsvärdet fram för varje kurs.
3. Samtliga betygsvärden läggs ihop. Summan blir ett värde i storleksordningen 25 000 till 50 000.
4. Det här sammanlagda betygsvärdet delas med den totala poängsumman för de betygssatta kurser (IG, G, VG, MVG) som ingår i ditt slutbetyg. Det tal du då får fram, är maximalt 20,00. Det avrundas till två decimaler.
5. För att få fram jämförelsetalet ska du också räkna med de kompletteringar du gjort för behörighet och utbyte.
6. Till jämförelsetalet läggs sedan eventuella meritpoäng. Ditt jämförelsetal kan max bli 22,5.

Urval

Det är inte säkert att det finns tillräckligt med platser till alla som söker en viss utbildning. Då görs ett urval bland de sökande som är behöriga. Det finns betygsurval och provurval.

Betygsurvalet består av dessa fyra grupper:

Grupp I	gymnasiebetyg – utan kompletteringar
Grupp II	gymnasiebetyg – med kompletteringar
Grupp III	utländska gymnasiebetyg
Grupp IV	folkhögskoleomdöme

Platserna fördelas mellan urvalsgrupperna i tre steg. I det första steget behandlas grupp I och grupp II som en mängd och därefter fördelas platserna proportionellt i förhållande till antalet behöriga sökande i de olika mängderna (alltså grupp I+II, grupp III respektive grupp IV). Sedan platserna fördelas i de olika mängderna ska platserna i grupp I och grupp II fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i dessa två grupper. I det tredje och sista steget minskas antalet platser i grupp II med en tredjedel. De platserna flyttas till grupp I.

Grupp I: Här deltar du om du söker på ditt slutbetyg, utan kompletteringsbetyg. För att delta i gruppen måste slutbetyget innehålla minst 1 600 gymnasiepoäng från vuxenutbildningen.

Betyg i kurser i ett samlat betygsdokument från vuxenutbildning, som är daterat senast samma dag som slutbetyget tillgodoräknas i grupp I om kurserna krävs för behörighet eller kan ge meritpoäng.

Grupp II: Här deltar du om ditt slutbetyg från vuxenutbildning innehåller mer än 750 gymnasiepoäng i kurser som du har betyg i från gymnasieskolan.

Om du har kompletterat ditt slutbetyg med betyg i kurser för att styrka behörighet eller för att få meritpoäng deltar du i grupp II. Det gäller också om du har kurser i ett samlat betygsdokument från gymnasieskolan som du behöver för att stryka behörighet eller för att få meritpoäng.

Du som styrker särskild behörighet genom basårsstudier, folkhögskolestudier eller genom andra motsvarande kunskaper deltar också i grupp II.

Har du höjt ditt meritvärde (konkurrenskompletterat) med ett nytt betyg i en kurs eller med en kurs som kan ge meritpoäng konkurrerar du både i grupp I och grupp II (i grupp I med ditt ursprungliga meritvärde och i grupp II med ditt nya meritvärde).

Högskoleprovet – en andra chans

Om du har gjort högskoleprovet placeras du i ytterligare en urvalsgrupp (provurvalet) när du söker en utbildning som du är behörig till. Normalt tilldelas minst en tredjedel av platserna sökande med betyg och minst en tredjedel av platserna sökande som gjort högskoleprovet. Läs mer om högskoleprovet på studera.nu. ■

